

крайбръжната равнина рѣкитѣ Шкумба, Арзенъ, Ишми, Мати и др. По тия непристѫпни скали живѣятъ полудивитѣ независими албански племена — дукаджини, мирдити и матяни. Северната част на главния гребенъ е покрита съ девствени гори, които се простиратъ нѣколко дена пѣтъ; долу сѫ джбови, по-нагоре букови, а по височинитѣ борови и елови. Една част отъ гребена между мѣстността Матя и Черни-Дринъ представя стрѣмна, лишена отъ растителность, скалиста стена съ величествено изрѣзани контури (до 1300 метра) и се нарича по албански *Малиси* (Черна-планина).

Дѣлбокиятъ проломъ на съединения Дринъ раздѣля тая планинска страна отъ грамадния алпийски планински вѣзель, който се намира между равнината Скутари (по албански Шкодра) и Метохия и отъ нѣкои се нарича *Албански Алпи* (у древнитѣ *Bertiscus*). Повечето вѣрхове на тоя малко известенъ планински чукъръ сѫ досущъ недостѣжни и отъ голѣма височина (Виситоръ, Глѣбъ, Проклетия и др.). Надъ мѣстото, дѣто се сливатъ двата Дрина, се издига полегатъ, обрасналъ съ гора конусъ — *Бишрикъ*. Който пѫтува отъ Призренъ за Шкодра, вижда отъ дѣсната си страна, задъ бездѣнния проломъ на Дринъ, единъ величественъ редъ отъ около 50 ярко-свѣтили игловидни вѣрхове, които отчасть се състоятъ отъ бѣлоснѣженъ варовикъ, отчасть наистина сѫ покрити съ снѣгъ и дори съдѣржатъ ледници въ своите пукнатини. Мѣжно е да се намѣри по-величественъ изгледъ дори и въ центъра на Алпитѣ⁵⁶. Обитатели на тия планини сѫ или полудиви албанци, или тѣмно-кафяви мечки, вѣлци и сѣрни.

Босна е изпълнена съ планински вериги, които по своите особености могатъ се сравни съ Карстъ. Отъ дѣсния брѣгъ на Дринъ се започватъ разнообразнитѣ планински групи на Сърбия. Въ срѣдата на княжеството лежатъ Руднишките планини (Щурацъ 1054 м.). На северъ отъ тѣхъ презъ мѣстността *Шумадия* минава единъ гористъ чукъръ съ низки вѣрхове (Венчацъ, Буколя, Космай) до Дунава, дето се завръща съ Авала при Бѣлградъ. Въ южната част на Сърбия се трупатъ исполински скалисти маси, срѣдъ които се вѣзвиша *Копаоникъ* (1945 м.); отъ неговия връхъ се открива прелестенъ изгледъ на Косово поле, Шаръ планина, планините на северна Албания и Моравската областъ. Отъ Копаоникъ на юго-изтокъ, по вододѣла между Косово поле и Моравската долина, се простираятъ малко известни планински чукари чакъ до Кара-дагъ. Източно отъ Копаоникъ вѣрви стрѣмната стена *Ястrebацъ* (до 1000 м.) до Българска Морава, задъ която се съзиратъ пomenатитѣ по-горе Ртанъ и Озренъ.

До тукъ ние завръшихме описанietо на планинските вериги на полуострова, доколкото е необходимо за нашата цель. Вѣрховетѣ на тая планинска система никѫде не надминаватъ 3,000 метра. Повечето планини не сѫ покрити съ гори. Горитѣ, както на вѣрховетѣ, така и въ долинитѣ се намиратъ въ жалко състояние; висока, гѣста, девствена гора сега е голѣма рѣдкостъ на Балканския полуостровъ. Наистина, пѫтешественикътъ рѣдко бива лишенъ отъ вида на голѣми равнини, покрити съ букови и джбови дѣрвета, ала каква е тая гора! Отъ Бѣлградъ до Спарта горитѣ навредъ сѫ страшно опустошени, не зарадъ постройки (въ Турция, освенъ това, е забраненъ износътъ на дѣрвенъ строителенъ материалъ), ами отъ ненаситнитѣ стада кози, които изпоядатъ всички млади фиданки и отъ скитниците-овчари, които за свои нужди изгарятъ цѣли дѣрвета, а понѣкога все тѣй хладнокръвно и цѣли обширни гори. Който е пѫтувалъ по горитѣ на Сърбия, знае тежкото впечатление, което правятъ стърчащите отъ земята обгорѣли пънове, каквите тамъ всѣки денъ се явяватъ съ стотини. Въ срѣднитѣ вѣкове голѣми пространства сѫ били покрити съ девствени гори; тѣхното изтрѣбление се започва едва отъ времето на турското владичество.